

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-783/19 - 1

Zaak C-783/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

22 oktober 2019

Verwijzende rechter:

Audiencia Provincial de Barcelona (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 oktober 2019

Verzoekende partij:

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

Verwerende partij:

GB

Sección (afdeling) nr. 15 van de Audiencia Provincial de Barcelona (voor de provincie Barcelona bevoegde rechter in tweede aanleg, Spanje). Burgerlijke zaken.

[OMISSIS] Procedure in hoger beroep [OMISSIS]

Voorwerp: gewone procedure

Rechter in eerste aanleg: Juzgado de lo Mercantil n.º 06 de Barcelona (handelsrechter Barcelona, Spanje)

Procedure in eerste aanleg: gewone procedure

Verzoekende partij [OMISSIS]: COMITÉ INTERPROFESSIONAL DU VIN DE CHAMPAGNE [OMISSIS]

Verwerende partij: GB

[OMISSIS] [In de] voor deze rechterlijke instantie aanhangige procedure in hoger beroep [OMISSIS] tussen het COMITE INTERPROFESSIONAL DU VIN DE CHAMPAGNE tegen GB, die volgens de gewone procedure verloopt, wordt een DEFINITIEVE beslissing gegeven [OMISSIS][,] die luidt als volgt:

BESLISSING

[OMISSIS] [gegevens van de rechterlijke instantie]

Barcelona, 4 oktober 2019.

Appellante: Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne.

Geïntimeerde: GB.

Bestreden beslissing: vonnis.

Datum: 13 juli 2018.

Verzoekende partij: Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne.

Verwerende partij: GB.

FEITEN

1. Bij deze afdeling van de Audiencia Provincial de Barcelona (voor de provincie Barcelona bevoegde rechter in tweede aanleg, Spanje) [OMISSIS] is het hoger beroep aanhangig dat is ingesteld door het Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (brancheorganisatie van champagneproducten) [OMISSIS] tegen het vonnis van de [Or. 2] Juzgado Mercantil 6 de Barcelona (handelsrechter Barcelona, Spanje) van 13 juli 2018.

2. Zowel de procedure in eerste aanleg als het hoger beroep zien op de vaststelling van de omvang van de bescherming van de oorsprongsbenaming Champagne tegen het gebruik door GB van de handelsnaam en het embleem „Champanillo” waarmee bepaalde bedrijfsruimten voor horecadooelenden in het economisch verkeer worden aangeduid.

3. [OMISSIS] [D]e rechter heeft een aantal twijfels betreffende de werkingssfeer van de gemeenschapsverordeningen op het gebied van oorsprongsbenamingen en meer bepaald de bescherming van de oorsprong van wijnbouwproducten, waarvoor overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een verzoek om een prejudiciële beslissing bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) kan worden ingediend.

4. Alvorens de prejudiciële vragen te formuleren, worden partijen in de gelegenheid gesteld hun argumenten naar voren te brengen [OMISSIS].

IN RECHTE [OMISSIS]

TEN EERSTE.- Voorwerp van het geding.

Het Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (brancheorganisatie van champagneproducenten, Frankrijk; hierna: „CIVC”) heeft volgens de gewone procedure een vordering met betrekking tot de intellectuele eigendom tegen GB ingesteld. De CIVC verzocht de rechter met name om het volgende te beslissen:

„**VASTSTELLEN:**

- 1) *Dat de wijze waarop het embleem CHAMPANILLO door verweerster op de markt wordt gebruikt [OMISSIS] een inbreuk vormt op de [OMISSIS] oorsprongsbenaming Champagne.*
- 2) *Dat de inschrijving en het gebruik van de domeinnaam ‚champanillo.es’ en het gebruik van het embleem CHAMPANILLO op verweersters accounts op de sociale netwerken Facebook en Twitter een inbreuk op de oorsprongsbenaming Champagne vormen.*
- 3) *Dat ingevolge de voorgaande beslissingen de domeinnaam ‚champanillo.es’ en de sociale-netwerkaccounts op internet waarin het embleem CHAMPANILLO verschijnt, moeten worden verwijderd.*

[Or. 3] VERWEERSTER te VEROORDELEN:

- a) *Bovengenoemde vaststellingen in acht te nemen.*
- b) *Het gebruik van het embleem CHAMPANILLO te staken.*
- c) *alle op de markt aanwezige opschriften, etiketten, affiches, advertenties [,] en reclame- of handelsdocumenten, waaronder die op internet, waarin dat embleem verschijnt, te verwijderen.*

Te GELASTEN:

- a) *de domeinnaam ‚champanillo.es’ te schrappen door een daartoe strekkend verzoek in te dienen bij de entiteit Red.es.*
- b) *de met het embleem CHAMPANILLO aangeduide Facebook- en Twitter-accounts te verwijderen door een daartoe strekkend verzoek in te dienen.*

- Verwijzing van verweerster in de kosten.”

2. De verwerende partij verzette zich [OMISSIS] met het argument dat zij de term „Champanillo” of „el Champanillo” gebruikte als handelsnaam voor een horeca-etablisement (een tapasbar), zonder dat er enig gevaar bestond voor verwarring met producten die onder de bescherming van de oorsprongsbenaming Champagne

vallen en zonder op enigerlei wijze profijt te halen uit de reputatie van deze oorsprongsbenaming.

3. Na de procedure te hebben toegepast, wees de rechter verzoeksters vorderingen af. De beslissing luidt als volgt [:]

„In de onderhavige zaak stel ik op basis van een evenwichtige beoordeling van de conflicterende tekens vast dat de voorstelling van de [oorsprongs]benaming ‚Champagne‘, die kan worden opgeroepen door de wijze waarop verweerder het embleem ‚Champanillo‘ [OMISSIS] gebruikt in de door haar geëxploiteerde handelszaken alsook op de sociale netwerken, te gering is en irrelevant is [OMISSIS] om een inbreuk op lid 2 van [OMISSIS] artikel 118 quaterdecies van verordening (EG) 1234/2007 te vormen.

Een bepaalde opgeroepen voorstelling vormt slechts een inbreuk voor zover er een verband bestaat met de aan de oorsprongsbenamingen verleende bescherming. Het product waarvoor het embleem ‚Champanillo‘ wordt gebruikt, is geen wijn of alcoholhoudende drank, maar [...] [OMISSIS] een [t]apasbar of een restaurant, ten aanzien waarvan niet is vastgesteld dat er ‚champagne‘ wordt verhandeld, en het doelpubliek van het betrokken product dusdanig verschilt van dat van de producten die worden beschermd door de benaming ‚Champagne‘, dat een gerenommeerd merk is dat groot prestige in de wijnbouwsector en het restaurantwezen geniet, dat de fonetische gelijkenis tussen de emblemen die voorstelling niet oproept”.

De [OMISSIS] beslissing in eerste aanleg verwijst naar de rechtspraak van de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje), Sala I (Eerste kamer), [OMISSIS] arrest van 1 maart 2016 (ES:TS:2016:771), waarin het merk Champín in het geding was, dat werd gebruikt [Or. 4] voor het in de handel brengen van een koolzuurhoudende, niet-alcoholische drank op basis van fruit, die gebruik wordt op feestjes voor kinderen. De Tribunal Supremo oordeelde dat het merk Champín geen inbreuk maakte op de oorsprongsbenaming Champagne, aangezien het product waarvoor de term Champín werd gebruikt en het doelpubliek ervan verschilde van de producten die worden beschermd met de oorsprongsbenaming Champagne en het doelpubliek daarvan. Op grond daarvan concludeerde de Tribunal Supremo dat de fonetische gelijkenis geen voorstelling oproep.

4. Tegen het vonnis is hoger beroep ingesteld door [het CIVC] (verzoekster in het hoofdgeding).
5. De rechter baseert zich op de volgende feiten:
 - 1) Het Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (hierna: „CIVC”) is een naar Frans recht erkende entiteit die belast is met de behartiging van de belangen van de producenten van Champagne en met de wereldwijde bescherming in rechte van de oorsprongsbenaming Champagne.

- 2) Overeenkomstig de Franse wet van 12 april 1941 is het CIVC een semi-overheidsinstantie met rechtspersoonlijkheid, die wettelijk bevoegd is om bij de rechterlijke instanties vorderingen in te stellen [OMISSIS] ter bescherming van de [oorsprongs]benaming Champagne.
- 3) De oorsprongsbenaming „Champagne” wordt momenteel beschermd bij het Franse besluit nr. 2010-1441 van 22 november 2010, dat in Spanje van toepassing is krachtens het tussen de Spaanse Staat en de Republiek Frankrijk gesloten Overeenkomst inzake de bescherming van oorsprongsbenamingen, herkomstaanduidingen en benamingen van bepaalde producten, alsmede krachtens het protocol van 27 juni 1973 bij die Overeenkomst.
- 4) De oorsprongsbenaming „Champagne” wordt ook op internationaal niveau beschermd door de inschrijving ervan bij de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom (documenten 3 tot en met 8 van de vordering).
- 5) De oorsprongsbenaming „Champagne” geniet wereldwijde erkenning en faam (documenten 9 tot en met 16).
- 6) GB gebruikt het embleem „CHAMPANILLO” ter onderscheiding van zijn tapasbars in Barcelona, Mollet del Vallés, Calella en Cardedeu (documenten 17 tot en met 19).
- 7) Geïntimeerde heeft twee opeenvolgende pogingen gedaan om het embleem „Champanillo” [OMISSIS] als merk in te schrijven bij het Oficina Española de Patentes y Marcas (Spaanse octrooi- en merkenbureau) [...] [OMISSIS]; in beide gevallen is de inschrijving, na oppositie door appellante, bij besluiten van 8 februari 2011 en 14 april 2015 geweigerd wegens onverenigbaarheid met de oorsprongsbenaming „Champagne”. **[Or. 5]**
- 8) De heer GB gebruikt de term „Champanillo” tevens om op sociale media en traditionele dragers (brieven, flyers en advertenties) reclame te maken voor zijn restaurants (dranken en tapas). Ook dit gebruik wordt bestreden.
- 9) Appellante heeft aan de hand van documenten aangetoond dat GB tot 2015 een mousserende drank genaamd „Champanillo” in zijn zaken heeft verkocht en daarmee pas gestopt is nadat hij daartoe door appellante was aangemaand.
- 10) Bovendien maakt GB, in de reclame voor zijn etablissementen, gebruik van een grafische drager in de vorm van een foto van twee glazen met een mousserende drank.

TEN TWEEDE.- Rechtskader van de prejudiciële vragen.

6. In het algemeen kan worden vastgesteld dat in hoger beroep de vraag aan de orde is of de eigenaar van een horeca-etablisement gebruik mag maken van een naam die een voorstelling van een beschermde oorsprongsbenaming voor een product kan oproepen.
7. De regeling inzake de bescherming van oorsprongsbenamingen heeft betrekking op producten, terwijl de persoon die de voorstelling oproepende term gebruikt diensten uitoefent.

Het regelgevingskader waarbinnen op het beroep uitspraak moet worden gedaan, bestaat in wezen uit artikel 13 van verordening [OMISSIS] [(EG) nr.] 510/2006 van de Raad van 20 maart 2006 inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en verordening [OMISSIS] [(EU) nr.] 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten. Artikel 103 van deze laatste verordening verwijst specifiek naar de bescherming van oorsprongsbenamingen voor wijnbouwproducten.

Van deze verordening wordt hier met name [artikel 103], lid 2, [Or. 6] onder b), vermeld omdat daarin niet alleen sprake is van producten, maar ook van producten waarbij diensten worden verricht:

„2. Beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen, alsmede de wijnen die deze beschermde namen overeenkomstig het productdossier dragen, worden beschermd tegen:

b) elk misbruik, elke nabootsing of voorstelling, zelfs indien de werkelijke oorsprong van het product of de dienst is aangegeven of indien de beschermde

naam is vertaald, getranscribeerd of getranslitereerd of vergezeld gaat van uitdrukkingen zoals ,soort', ,type', ,methode', ,op de wijze van', ,imitatie', ,smaak', ,zoals' en dergelijke."

Deze bepalingen dienen te worden gelezen in samenhang met artikel 1.643-1 van de Franse Code rural (landbouwwetboek), die in Spanje van toepassing is krachtens de tussen Spanje en Frankrijk gesloten Overeenkomst inzake de bescherming van oorsprongsbenamingen, herkomstaanduidingen en benamingen van bepaalde producten (Protocol van 27 juni 1973).

8. Op basis van dit regelgevingskader en onverminderd de mogelijkheid dat andere aanvullende voorschriften van toepassing kunnen zijn, hebben wij [...] twijfels over de werkingssfeer en de uitlegging van deze communautaire regels, welke twijfels in het algemeen betrekking hebben op de omvang van de bescherming van oorsprongsbenamingen als regeling die vergelijkbaar is met die ter bescherming van andere industriële-eigendomsrechten.

1) Maakt de omvang van de bescherming van [OMISSIS] een oorsprongsbenaming het mogelijk om haar niet alleen te beschermen tegen soortgelijke producten, maar ook tegen diensten die kunnen gepaard gaan met de rechtstreekse of indirecte distributie van die producten?

2) Vereist het gevaar van een inbreuk wegens het oproepen van een voorstelling, waarnaar voormelde artikelen van de gemeenschapsverordeningen verwijzen, dat in eerste instantie een analyse van de gebruikte naam wordt verricht [OMISSIS] om het effect ervan op de gemiddelde consument te bepalen, of moet eerst en vooral [OMISSIS] ten aanzien van dat gevaar van een inbreuk wegens het oproepen van een voorstelling worden bepaald of het om dezelfde producten, soortgelijke producten of complexe producten gaat, waarvan een van de componenten een door een oorsprongsbenaming beschermd product is?

3) Wanneer de namen volstrekt identiek zijn of in ruime mate met elkaar overeenstemmen, moet het gevaar van een inbreuk wegens het oproepen van een voorstelling dan worden omschreven aan de hand van objectieve parameters, of moet dat gevaar worden beoordeeld op basis van de producten en diensten die een voorstelling oproepen en die waarvan een voorstelling wordt opgeroepen, om tot de conclusie te komen dat het gevaar dat een voorstelling wordt opgeroepen gering of irrelevant is?

4) Is de bescherming waarin de aangehaalde regeling voorziet in gevallen waarin het gevaar bestaat dat een voorstelling wordt opgeroepen of dat er profijt wordt gehaald [uit een reputatie], een specifieke bescherming die eigen is aan de specifieke kenmerken van die producten, of moet de bescherming noodzakelijkerwijs in verband worden gebracht met de voorschriften inzake oneerlijke concurrentie?

9. Deze vragen zijn gerezen in het kader van de procedure in hoger beroep en dienen ter bepaling van [Or. 7] de reikwijdte en uitlegging van de gevallen waarin

inbreuk wordt gepleegd op een oorsprongsbenaming waarbij profijt wordt gehaald uit de aan die benaming verbonden reputatie wanneer de potentiële inbreukpleger een dienst verricht.

10. [OMISSIS] [door appellante voorgestelde aanvullende vragen die niet in aanmerking zijn genomen]

TEN DERDE. Noodzaak tot het stellen van de prejudiciële vraag.

11. Volgens artikel 267 VWEU en de bestaande rechtspraak betreffende dit artikel heeft de nationale rechter die een gemeenschapsbepaling op een geval van toepassing acht, waarvan hem geen uitlegging bekend is en die twijfels zou kunnen doen rijzen over de verenigbaarheid ervan met andere, nationale bepalingen of met de eigen nationale rechtspraak, de mogelijkheid om een verzoek om een prejudiciële beslissing in te dienen, ook al is hij niet de nationale rechter van laatste aanleg. De nationale rechterlijke instanties hebben een zeer ruime bevoegdheid om de vraag aan het Hof voor te leggen indien zij van oordeel zijn dat een bij hen aanhangige zaak vragen opwerpt die van belang zijn voor de uitlegging van gemeenschapsbepalingen ter zake waarvan hij een beslissing moet geven.
12. In casu zijn die uitleggingsvragen gerezen in verband met de eerder genoemde verordeningen [OMISSIS] (EG) [OMISSIS] nr. 510/2006 van de Raad van 20 maart 2006 inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en [OMISSIS] (EU) [OMISSIS] nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten [OMISSIS].
13. Nu het voorwerp van het geding aldus is afgebakend, achten wij het noodzakelijk een verzoek om een prejudiciële beslissing als bedoeld in artikel 267 VWEU in te dienen opdat het Hof de onderstaande vragen beantwoordt.

DICTUM

[Or. 8] Gelet op het voorgaande leggen wij het Hof de volgende vragen voor in verband met de uitlegging van artikel 13 van verordening (EG) [OMISSIS] nr. 510/2006 van de Raad van 20 maart 2006 inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en van artikel 103 van verordening [OMISSIS] [(EU nr.) 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten.

- 1) Maakt de omvang van de bescherming van [OMISSIS] een oorsprongsbenaming het mogelijk om haar niet alleen te beschermen tegen soortgelijke producten, maar ook tegen diensten die kunnen gepaard gaan met de rechtstreekse of indirecte distributie van die producten?

2) Vereist het gevaar van een inbreuk wegens het oproepen van een voorstelling, waarnaar voormelde artikelen van de gemeenschapsverordeningen verwijzen, dat in eerste instantie een analyse van de gebruikte naam wordt verricht [OMISSIS] om het effect ervan op de gemiddelde consument te bepalen, of moet eerst en vooral [OMISSIS] ten aanzien van dat gevaar van een inbreuk wegens het oproepen van een voorstelling worden bepaald of het om dezelfde producten, soortgelijke producten of complexe producten gaat, waarvan een van de componenten een door een oorsprongsbenaming beschermd product is?

3) Wanneer de namen volstrekt identiek zijn of in ruime mate met elkaar overeenstemmen, moet het gevaar van een inbreuk wegens het oproepen van een voorstelling dan worden omschreven aan de hand van objectieve parameters, of moet dat gevaar worden beoordeeld op basis van de producten en diensten die een voorstelling oproepen en die waarvan een voorstelling wordt opgeroepen, om tot de conclusie te komen dat het gevaar dat een voorstelling wordt opgeroepen, gering of irrelevant is?

4) Is de bescherming waarin de aangehaalde regeling voorziet in gevallen waarin het gevaar bestaat dat een voorstelling wordt opgeroepen of dat er profijt wordt gehaald [uit een reputatie], een specifieke bescherming die eigen is aan de specifieke kenmerken van die producten, of moet de bescherming noodzakelijkerwijs in verband worden gebracht met de voorschriften inzake oneerlijke concurrentie?

[OMISSIS] [Procedurale overwegingen] [OMISSIS] De onderhavige beslissing is definitief en niet vatbaar voor beroep.

[Or. 9] [OMISSIS].

Barcelona, 10 oktober 2019

[OMISSIS]